

Простая мова і дыялог (праверачная работа, 9 клас)

1-2 балы. *Выберыце правільныя адказы:* 1) у маналогу чалавек звяртаецца да слухачоў або да самога сябе; 2) дыялог – гутарка дзвюх ці некалькіх асоб; 3) дыялог складаецца з рэплік і слоў аўтара; 4) кожная рэпліка пішацца з новага радка і бярэцца ў двукоссе; 5) дыялог выкарыстоўваецца ў гутарковым і мастацкім стылях.

3-4 балы. *Расстаўце знакі прыпынку пры прастай мове. Словы аўтара выдзелены курсівам.* 1) Вось дачытаю старонку і сяду за ўрокі *угаворвае сам сябе* *Максім*. 2) Бабуля, а дзе хаваецца ўлетку мароз *спытала ўнучка*. 3) *Дзеці прапанавалі бабульцы* (Д, д) *авайце мы вам дапаможам паднесці сумкі*. 4) Брава, дзед *пахвалілі Талаша вайскоўцы*. 5) *Маці шчасліва пляснула рукамі* (Я, я) *кая ж ты прыгожая стала, Аленка!* 6) Няўжо мы спалохалі бусла *спытаў Міканор*. 7) Дзякую вам, цётка *расчулена сказала Ева*. 8) Ну, а як тваё прозвішча *гаворыць настаўнік Даніку* (П, п) *адызі да стала і скажы нам усім*. 9) Будзе дожджык *шэпча жыта* (Д, д) *ым пайшоў наніз*. 10) *Ціха шэпчаць за парканам дзеці* (В, в) *унь новая настаўніца ідзе*.

5-6 балаў. *Расстаўце знакі прыпынку. Словы аўтара выдзелены курсівам.* 1) *Кажы ён старэйшаму сыну Сцяпану* ідзі ты сынку пільнаваць яблыкі. 2) Колькі людскім пакаленням свяцілі гэтыя зоркі *разважаў сам з сабою настаўнік*. 3) *Сонейка набачыўшы Міхася* *падумала* бедны хлопчык. 4) Ну дачушка *бацька кажы* у шчаслівы пуць! 5) Вясна ідзе *думае Міканор* (П, п) *ара рыхтавацца да сяўбы*. 6) Што самае галоўнае было ў маім жыцці *пыталецца сам у сябе Васіль Сухамлінскі і дае вычарпальны адказ* (Л, л) *юбоў да дзяцей*. 7) *Ад правадніцы строгай чую* стаіць наш поезд сем хвілін. 8) Хадзем заўтра ў лес *прапанаваў мне нечакана Яшка* (Г, г) *рыбоў багата нарасло*. 9) Хораша ў вас тут *сказаў Федзя* (М, м) *ясцінка – любата*. 10) *Дадому пойдзеш ці ў бібліятэку спытаў Пецька*.

7-8 балаў. *Расстаўце знакі прыпынку пры прастай мове.* 1) Іван Васільевіч ласкава *спытаў і доўга мы з табой вось так стаяць будзем*. 2) Але ж чакай прыгразіў я птушцы і *выйшаў з-за куста* (Я, я) *цябе ўсё роўна прысачу*. 3) Чаго сохнеш, як *дзяўчына на выданні жартуе дзед і раіць* (П, п) *айдзі па вуліцы прабяжыся*. 4) Калі *аддзяляецца рой растлумачыў пчаляр* (П, п) *чолы бяруць з сабой у хабатках мёду на трое сутак*. Таму яны ў гэты час і не жаляць. 5) Мусіць, туман сёння *невядома чаму падумаў Андрэй*. 6) Не чапай ты лепш *медыцыны заступіўся фельчар за сваю прафесію* (Б, б) *о нічога ты ў ёй не разумееш*. 7) Чалавек *заўжды спадзяецца сказала гаспадыня і дадала* (Н, н) *ават наперакор розуму*. 8) *Прысядзь мякка папрасіла Паўліна*. 9) Дзед, *прывітанне раптам пачуўся звонкі дзіцячы голас і тут жа дабавіў* (М, м) *ы ўсе прачнуліся даўно, а цябе няма*. 10) *Перастаньце абодва пачаў супакойваць тата і ўжо больш цвёрда сказаў* (С, с) *лязьмі гору не паможаш*.

9 балаў. *Выпраўце памылкі ў сказах з прастай мовай.* 1) “Іван Карнеевіч!” – Нечакана гучна сказаў Забаўскі. – І я прашу *прабачэння...* 2) “Дзівак! Чаму я не *прыехаў сюды раней?* – *Дакараў Пятро самога сябе*”. 3) “Не чапай ты лепш *медыцыны, – заступіўся фельчар за сваю прафесію, – Бо нічога ты ў ёй не разумееш*”. 4) “Няўжо мы *спалохалі бусла?* – *Спытаў Макар і, агледзеўшыся на лугавіну, тут жа ўсклікнуў. – Глядзі вунь туды, глядзі, Пятрусь!*” 5) “Няўжо я не *здолею – пытаецца сам у сябе Алег і сам жа сабе адказвае, – Не, не змагу*”. 6) *Маці незадаволена паглядзела на дзяўчыну і ледзь прыкметна прыжмурыла вока. “Сціхні, – гаварыў гэты яе знак: – Пераступі старому”*. 7) “*Пачакайце. Вось уселімся ў новую хату, – усміхнуўшыся, адказала Ганна Мікалаеўна – першым госцем будзеце*”. 8) “*Як гэта лётчыкі бачаць у цемнаце? – дзівіўся Мікола, – і прылятаюць дакладна туды, куды трэба*”. 9) “*Я – дваццаць трэці!*” – *закрычаў пілот у эфір. – Іду на пасадку*”. 10) “*Мяркуйце аб чалавеку па яго справах, а не па яго словах*”, – *Адказаў дзядзька*.

10 балаў. *Запішыце дыялог, расстаўляючы знакі прыпынку (словы аўтара выдзелены курсівам).*

Аўсееў глухаватым але рашучым голасам сказаў Карпенка *бяры вінтоўку і на варту // Аўсееў крута павярнуўся на падлозе і запырачыў // А чаго я // Што я горшы за ўсіх // Без размоў // Давай давай паніч загаварыў Свіст* *не бойся кашы не празываеш // Пакінем*